

Recenzje. Sprawozdania

Reviews. Reports

Aneta Dawidowicz, Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej „Muzyka polityczna: komunikowanie, kontestowanie, mobilizowanie”, Lublin 14 czerwca 2018 roku

W dniu 14 czerwca 2018 r. na Wydziale Politologii UMCS odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa zatytułowana „Muzyka polityczna: komunikowanie, kontestowanie, mobilizowanie”, którą zorganizowali: Zakład Myśli Politycznej Wydziału Politologii UMCS, Zakład Systemów Politycznych Wydziału Politologii UMCS, Ludowe Towarzystwo Naukowo-Kulturalne Oddział w Lublinie.

Wydarzenie zostało objęte Patronatem Honorowym Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Prezydenta Miasta Lublin, lubelskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Patronat medialny sprawowały lokalne stacje radiowe i akademickie, m.in.: Radio Świdnik, Telewizja Akademicka TV UMCS, Radio Centrum.

Muzyka i polityka? Wydawałoby się na pozór, że między tymi dziedzinami sztuki i wiedzy ludzkiej nie ma nic wspólnego. Muzyka stanowi artystyczny wyraz przeżyć duchowych. W istocie jednak pomiędzy muzyką a polityką istnieje bardzo ścisły związek. I jeśli można sprzeczać się o to, czy muzyka ma jakikolwiek wpływ na politykę – to nie ulega wątpliwości, że polityka wywiera duży wpływ na muzykę.

Myśl przewodnią konferencji stanowiła istota i zastosowania muzyki politycznej zarówno do legitymizacji, jak i kontestacji systemu politycznego, a także jej roli w komunikowaniu politycznym. Celem konferencji było wyjaśnienie fenomenu muzyki politycznej, jej funkcji oraz wpływu na relacje władza–obywatele. Cezura badawcza konferencji była bardzo szeroka, objęła dzieje muzyki politycznej od starożytności do czasów współczesnych, ze szczególnym uwzględnieniem wieku XX.

Ważnym obszarem eksploracji naukowej stanowiło wykorzystanie muzyki w kampaniach wyborczych w dobie „postpolityki”. Konferencja stała się również okazją do rozważań badawczych poświęconych muzyce patriotycznej w związku z setną rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r. W roku 2018 przypadła również pięćdziesiąta rocznica rewolty studenckiej (1968 r.), w związku z tym kolejnym obszarem wartym eksploracji badawczej stał się

wpływ muzyki na kształtowanie świadomości zbiorowej i nastroje społeczne (popularyzowanie oraz intensyfikację przekazów ideowych).

Temat przewodni planowanej konferencji został zrealizowany dzięki odniesieniu do następujących zagadnień: pojęcie i historia muzyki politycznej; wymiary, nurty, gatunki i style muzyki politycznej; rola muzyki w kształtowaniu postaw patriotycznych i irredentystycznych; muzyka jako instrument władzy i wpływu politycznego; muzyka w służbie ideologii; muzyka w komunikowaniu politycznym; muzycy jako aktorzy polityczni; zastosowanie muzyki w marketingu politycznym; zaangażowanie polityczne twórców muzyki i ich upolitycznienie; poziomy partycypacji muzyki politycznej w życiu społecznym; piosenka satyryczna w polityce; muzyka polityczna w dobie nowych mediów; muzyka polityczna a popkultura.

Konferencję zaszczyliło wiele znamienitych osób z kraju i zagranicy, reprezentujących różne ośrodki naukowe. W konferencji wzięło udział kilkudziesięciu prelegentów, m.in. z: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytetu Wrocławskiego, Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie; Krakowskiej Akademii im. A.F. Modrzewskiego; Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej.

Uroczystego otwarcia obrad dokonał Jego Magnificencja Rektor Prof. dr hab. Stanisław Michałowski oraz Dziekan Wydziału Politologii Prof. dr hab. Iwona Hofman. Obradom plenarnym przewodniczyli: prof. dr hab. Ewa Maj, Kierownik Zakładu Myśli Politycznej Wydziału Politologii UMCS oraz prof. dr hab. Wojciech Sokół, kierownik Zakładu Systemów Politycznych Wydziału Politologii UMCS.

Obrady podzielono na dwie zasadnicze części. W pierwszej odbyły się obrady plenarne, w których głos zabrali: prof. dr hab. Jan Lewandowski (Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie), który zaprezentował problematykę dotyczącą „Lubelskiego repertuaru pieśni patriotycznych w latach I wojny światowej”. Następnie głos zabrała prof. dr hab. Ewa Maj (Kierownik Zakładu Myśli Politycznej UMCS), która przedstawiła referat na temat „Czy muzyka ma narodowość? Rozważania o dyskursie Narodowej Demokracji”. Następnie głos zabrała prof. dr hab. Alicja Wójcik, która scharakteryzowała temat „Pieśni patriotyczne i religijne w procesie kształtowania przez ruch ludowy narodowych i społecznych postaw chłopów (do 1939 roku)”. W dalszej kolejności wystąpił prof. dr hab. Zbigniew Zaporowski (UMCS), który zaprezentował temat: „»Najpiękniejsza jest nasza Ojczyzna« Rock w służbie PRL-u (lata sześćdziesiąte XX wieku)”. Wystąpienie prof. dra hab. Wojciecha Sokoła (UMCS) zostało poświęcone sprawom „Funkcji legitymizacyjnej muzyki – wybrane aspekty”. Prof. dr hab. Piotr Celiński (UMCS) omówił „Demokratyzację muzyki: media, interakcje, obiegi”. Natomiast dr hab. Magdalena Szpunar (Uniwersytet Jagielloński) podjęła zagadnienie „Emocji w muzyce”. Dr Luc Ampleman (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) podjął temat „The Northern Passage of Darkness: Toward a Political Geography of Metal Music in the Arctic Region”.

Następnie uczestnicy konferencji udali się na dalsze obrady, które odbyły się w sześciu sekcjach tematycznych. Sekcje tematyczne prowadzili: prof. dr hab. Alicja Wójcik, prof. dr hab. Piotr Celiński, dr hab. Aneta Dawidowicz, dr hab. Krystyna Leszczyńska, dr hab. Magdalena Szpunar, dr hab. Marcin Wichmanowski. Sekcję I poświęcono „Legitymizacji życia politycznego w państwie”. W sekcji II omawiano zagadnienia związane z „Muzyką jako formą kontestacji systemu politycznego”. W sekcji III dyskusje i referaty koncentrowały się wokół „Politycznego

zaangażowania artystów muzycznych”. Kolejna sekcja IV dotyczyła „Przekazu muzycznego jako komunikatu politycznego”. Sekcję V poświęcono tematyce „Ideologicznego wymiaru muzyki”. „Praktyczny wymiar obecności muzyki w polityce” stał się tematem przewodnim panelu VI. Różnorodność i bogactwo problematyki poruszanej przez kilkudziesięciu autorów podczas konferencji odzwierciedla trudny i skomplikowany charakter pojęcia „muzyka polityczna”.

Konferencja „Muzyka polityczna: komunikowanie, kontestowanie, mobilizowanie” stanowiła niezwykle udane przedsięwzięcie zarówno pod względem naukowym, jak i organizacyjnym. Można konkludować, że organizatorom udało się zaprosić do wspólnej debaty liczne, interdyscyplinarne grono badaczy i ekspertów. Uczestnicy konferencji zgodnie podkreślali wysoki poziom merytoryczny prezentowanych referatów i dyskusji. Przebieg i znaczne zainteresowanie tematyką konferencji potwierdzają potrzebę organizowania podobnych przedsięwzięć w przyszłości. Nadmienić wypada, że organizatorzy zapowiedzieli wydanie materiałów pokonferencyjnych w formie monografii naukowej.